

Executive Coaching και Πιστοποιήσεις: Φύκια και Μεταξωτές Κορδέλες

Τα τελευταία 5-6 χρόνια στην Ελλάδα, ο επιχειρηματικός κόσμος είχε το προνόμιο να επωφελείται από υπηρεσίες Executive Coaching, τις οποίες μέχρι πρόσφατα παρείχαν λιγοστοί επαγγελματίες με πείρα, κατάρτιση και ακεραιότητα.

του Βασίλη Αντωνά,
Διευθύνων Σύμβουλος,
Impact

Δεδομένης της απουσίας σχετικής έγκυρης εκπαίδευσης στη χώρα μας, αυτοί οι άνθρωποι εκπαιδεύτηκαν ή και προήλθαν σε κάποιες περιπτώσεις από το εξωτερικό. Όπως ήταν φυσικό, κάποιοι από αυτούς πρόσφατα, διέκριναν το κενό της αγοράς όσον αφορά στην εξειδικευμένη αυτή κατάρτιση και δημιούργησαν (ή εισήγαγαν) εκπαιδευτικά προγράμματα. Θα ήταν επομένως λογικό να υποθέσουμε ότι τα τελευταία τρία περίπου χρόνια (από τότε δηλαδή που ξεκίνησε η πρώτη σχετική εκπαίδευση στην Αθήνα), οι επαγγελματίες που ασχολούνται με το Executive Coaching, είτε ενδοεταιρικά, είτε ως εξωτερικοί σύμβουλοι, έχουν αυξηθεί ραγδαία.

Ορισμός και Ευθύνη

Θα μπορούσε κατά γενική αποδοχή να ειπωθεί ότι ο Executive Coach, έχει ως στόχο να βοηθήσει τον πελάτη του να βελτιώσει ή να αναπτύξει τις δεξιότητές του αυξάνοντας έτσι την αποδοτικότητα του και κατά προέκταση την κερδοφορία της εταιρείας που τον προσέλαβε. Παρόλο που η ηθική ευθύνη του Executive Coach απέναντι στον coachee δεν πλησιάζει συνήθως αυτή του ψυχοθεραπευτή απέναντι στον ασθενή του, για παράδειγμα, εξακολουθεί να είναι πολύ σημαντική. Ουσιαστικά, ο Executive Coach είναι υπεύθυνος για την επιστροφή της επένδυσης της εταιρείας (ROI) και φυσικά για τη σωστή και υπεύθυνη διαχείριση του ψυχισμού του πελάτη (coachee). Σε αυτό το σημείο αξίζει να σταθούμε λίγο και να κοιτάξουμε προς τον πλησιέστερο συγγενή του Executive Coaching, την Εργασιακή Ψυχολογία. Η Εργασιακή Ψυχολογία προϋποθέτει από τον εκπαιδευόμενο μια επένδυση τουλάχιστον 7 ετών συμπεριλαμβανομένων φυσικά του απαραίτητου μεταπτυχιακού, της εποπτείας (1 ώρα εποπτείας ανά δέκα ώρες πρακτικής) και της πρακτικής, διάρκειας εκατοντάδων ωρών σε διάστημα όχι μικρότερο των 2 ετών.

Η κατάσταση διεθνώς και εν Ελλάδι

Στο Executive Coaching παρόμοια μεταπτυχιακά, που φτάνουν μέχρι το Master, ξεκίνησαν πριν από 4 χρόνια στις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Βρετανία. Η είσοδος σε αυτά τα προγράμματα, προϋποθέτει ένα σχετικό πρώτο πτυχίο, ένα επίπεδο επαγγελματικής εμπειρίας και προσωπικής ωριμότητας. Με λίγα λόγια, το Executive Coaching είναι ένα σοβαρό επάγγελμα (ή ένα σοβαρό συμπλήρωμα στην κατάρτιση κάποιου) όπως και τόσα

άλλα και όχι απλά η διέξοδος κάποιου απελπισμένου στελέχους ή το συμπλήρωμα εισοδήματος κάποιου consultant. Από όσο γνωρίζω, οι προϋποθέσεις πιστοποίησης για το Executive Coaching, καλώς ή κακώς, είναι αρκετά πιο ελαστικές. Το Association for Coaching παραθέτει τις βασικές ακόλουθες: Εξειδικευμένη Εκπαίδευση: Diploma, MA, PhD - Πρακτική: 250 ώρες - Γραπτή εργασία: 2.000 λέξεις - Εποπτεία - Κατάθεση καλής πρακτικής από πελάτη.

Κατά τη γνώμη μου, το επίπεδο κατάρτισης που εξασφαλίζεται, ακόμα και όταν πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις, είναι στην καλύτερη περίπτωση οριακό. Ως εκ τούτου, μέχρι ενός σημείου θεωρώ το λησάρισμα μίας τέτοιας πιστοποίησης, ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα ή επαγγελματικό προσόν του Executive Coach, ως κοροϊδία προς τον πελάτη. Υπάρχουν πολύ σημαντικότερα κριτήρια επιλογής, όπως το πελατολόγιο του, η εκπαίδευσή του, η εμπειρία του και η παρουσία του. Δεδομένης όμως της «τιτλολαγνείας» που χαρακτηρίζει τη χώρα μας, δεν με εκπλήσσει όταν η πρώτη ή η δεύτερη ερώτηση υποψήφιων Executive Coach είναι τι είδους πιστοποίηση θα λάβουν μετά από τη συμμετοχή τους σε σχετικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Λίγο πολύ, τους εξηγώ όλα όσα έγραψα παραπάνω και επικεντρώνομαι στις δεξιότητες με τις οποίες θα εφοδιαστούν μέσα από τη συγκεκριμένη εκπαίδευση, μετά από ένα έτος εντατικής και απαιτητικής δουλειάς. Κάποιοι από αυτούς το καταλαβαίνουν. Αρκετοί όμως απογοητεύονται και στρέφονται σε σύντομες εκπαideύσεις, συχνά ακόμα και διαδικτυακά, οι οποίες στη φωτεινή ληζάντα γράφουν πρώτα από όλα «πιστοποίηση», όπως στην είσοδο νυχτερινού μπουζουκομάγαζου φιγουράρει το όνομα του πρώτου τραγουδιστή. Τώρα το από ποιον πιστοποιούνται σε ένα επάγγελμα το οποίο ουσιαστικά δεν έχει κλείσει ούτε μια δεκαετία ζωής και το τι ακριβώς σημαίνει αυτό, είναι δευτερεύουσας σημασίας.

Και ενώ αυτό βραχυπρόθεσμα δεν έχει κάποιο ιδιαίτερα αρνητικό αντίκτυπο, μελλοντικά εγκυμονεί κινδύνους όχι μόνο για τους εκπαιδευόμενους και τους εταιρικούς πελάτες των Executive Coaches, αλλά και για τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς οργανισμούς και τους επαγγελματίες του χώρου, οι οποίοι θα παρακολουθήσουν μία πολλή υποσχόμενη αγορά να συρρικνώνεται λόγω φτωχής ποιότητας ή ακόμα και λόγω της χαμηλής αμοιβής που αυτή η ποιότητα θα επιτάξει. IIR